

RUBRICERING

Staatssecretaris

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**

Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Contactpersoon

Privacy

T 070 333 Privacy

Privacy @minszw.nl

Datum

8 november 2017

Onze referentie

2017-0000180285

nota

Alleenstaande ouderkop, reikwijdte en CBS monitor

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

- In september hebben we minister Asscher, uw voorganger op het dossier van de Kindregelingen, gewezen op de urgentie van de problemen rond het verstrekken van de alleenstaande ouderkop (ALO-kop) van het kindgebonden budget aan statushouders met een nareizende partner (bijlage I nota van 8 september jl.).
- Vanwege de demissionaire status van het kabinet, heeft de minister, na overleg met de Staatssecretaris van Financiën, besloten om besluitvorming over te laten aan de nieuwe bewindspersonen.
- Het probleem, de omvang en de urgentie om tot een oplossing te komen is onverminderd hoog (zie ook: bijlage I).

3 Beslipunten/advies/beslistermijn

- We verzoeken u aan te geven welke oplossingsrichting u kiest.
 - Optie 1: Uitbreiden van de doelgroep voor de ALO-kop door middel van een wijziging van de Wet op het kindgebonden budget (Wkb). Daarbij vragen we u om aan te geven welke van de in de bijlage genoemde dekkingsopties uw voorkeur heeft.
 - Optie 2: Aanpassen van de processen bij de belastingdienst en tegelijkertijd het voortzetten (ook tbv statushouders) van de compensatie van de niet ontvangen ALO-kop via de bijzondere bijstand (maatwerk).
 - Voor beide opties adviseren wij u de Belastingdienst te verzoeken eerder ingediende bezwaren te honoreren en af te zien van terugvorderingen.
- Op basis van uw besluit:
 - Adviseren wij u om op korte termijn in gesprek te gaan met de staatssecretaris van Financiën.
 - Doen we u zo spoedig mogelijk een voorstel voor een door de EK verzochte brief aan beide Kamers waarmee u de CBS-

- vervolgmonitor, het advies van de landelijke cliëntenraad (LCR), alsmede uw inhoudelijke reactie daarop, kunt aanbieden.
- Ter informatie: op 27 november spreekt de minister met de Staatssecretaris van Financiën. Wellicht kunt u aansluitend hierop in gesprek gaan met de staatssecretaris van Financiën.

Directie Stelsel en Volksverzekeringen
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

4 Kernpunten

Datum
8 november 2017

Onze referentie
2017-0000180285

Probleem

- In het kort komt het probleem er op neer dat statushouders met kinderen, van wie de partner nog niet in Nederland is, geen recht hebben op ALO-kop, terwijl zij feitelijk wel in hun eentje de kosten van de kinderen dragen. Daar komt bij dat zij door de Belastingdienst in eerste instantie wel als alleenstaand worden aangemerkt. Dit in tegenstelling tot wat de statushouder zelf aangeeft, diegene geeft juist (bij de gemeente) aan dat zij/hij een partner heeft (want dan kan het proces ivm gezinshereniging aanvangen). Zij ontvangen automatisch de ALO-kop en moeten die terugbetalen zodra de partner arriveert. Het gezin heeft vervolgens een schuld van ca € 3000.
- NB. Een andere groep alleenstaande ouders, die ook een niet inwonende (bijvoorbeeld gedetineerde) toelagpartner heeft, is wél bekend bij de Belastingdienst en komt om die reden op voorhand niet in aanmerking voor een ALO-kop. Bij de behandeling van het wetsvoorstel Hervorming kindregelingen in 2014 heeft de Minister van SZW aangegeven dat deze groep, voor het mislopen van de ALO-kop, een beroep op de bijzondere bijstand kan doen (is gemonitord door CBS, zie verder in de nota voor meer toelichting). Door de EK werd betwijfeld of de groep hiermee afdoende zou worden gecompenseerd.

Tijdelijke oplossing ten onrechte verstrekte ALO-kop aan statushouders.

- Met de Belastingdienst is afgesproken dat bezwaarschriften op terugvorderingen bij statushouders van de ALO-kop worden aangehouden tot er een oplossing komt, waarmee de terugbetaling wordt opgeschort.
- De Belastingdienst heeft bovendien voor 2016 de definitieve vaststelling van 60.000 ALO-kop uitbetalingen opgeschort.

Structurele oplossing

- Er zijn 2 opties voor een structurele oplossing. Deze opties worden met de voor- en nadelen beschreven in de bijlage.
- In aanvulling daarop nog het volgende: de Belastingdienst zou in beide opties de bezwaren op het terugvorderen van de ALO-kop van statushouders met een nareizende partner moeten honoreren en het onverschuldigd betaalde bedrag van de ALO-kop moeten kwijtschelden. Het bestaan van de huwelijkspartner (dus een toeslagpartner) is immers gemeld, maar de Belastingdienst kon en kan de betrokkene niet registeren. Dit is de statushouder niet aan te rekenen.
- De Belastingdienst heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat keuze voor een structurele oplossing een vereiste is om kwijtschelding (via een beleidsbesluit) in bestaande gevallen (en

gevallen die zich voor doen tot het moment van systeemaanpassing) mogelijk te maken.

- Gelet op de onzekerheid die dit voor de betrokken mensen met zich brengt, adviseren wij u de Belastingdienst te verzoeken deze bezwaren te honoreren en onverschuldigd betaalde ALO-kop kwijt te schelden. Het doorzetten van terugvordering brengt een groot juridisch risico met zich mee, met name omdat de fout, de statushouder niet aan te rekenen valt.

CBS monitor ALO-kop: Eerste Kamer informeren

- Tot slot heeft de Eerste Kamer gevraagd om hen begin november 2017 te informeren over de CBS-vervolgmonitor (bijlage II) over de gevolgen van het mislopen van de ALO-kop van de groep alleenstaande ouders wiens algemene bijstandsnorm met het inwerkingtreden van de Wet hervorming kindregelingen is verlaagd van 90% naar 70% WML.
- De monitor geeft aanwijzingen dat deze groep vaker bijzondere bijstand krijgt van gemeenten, maar het is lastig een conclusie te trekken voor nieuwe gevallen.
- Bovendien zal – mede ivm onbekendheid met de regeling bij de betrokken alleenstaande ouders – in de uitvoeringspraktijk niet in alle gevallen een compensatie via de bijzondere bijstand plaatsvinden.
- Conform eerder verzoek van de Eerste Kamer hebben wij de Landelijke Clientenraad (LCR) gevraagd advies uit te brengen (bijlage III).
- De LCR zou graag zien dat de groep feitelijk alleenstaande ouders met een niet inwonende toeslagpartner automatisch financieel gecompenseerd wordt. Optie 1, aanpassen partnerbegrip in de Wkb komt tegemoet aan de wens van de LCR.

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
8 november 2017

Onze referentie
2017-0000180285